

ÖSYM Veri Analiz

11 Aralık 2015 tarihinde ÖSYM “2015 Öğrenci Seçme Yerleştirme Sistemi Adaylarının Yükseköğrenim Programlarına İlişkin Tercihleri” kitabını yayınlamıştır.

Atılım Üniversitesi Strateji ve İş Geliştirme Müdürü M. Hasan Atasoy geçtiğimiz yıllarda da yayınlanan bu bilgilerin iki yılını karşılaştıran bir analiz çalışması gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada ÖSYM’nin yayınlamış olduğu kitapta yer alan lisans ve önlisans programlarında ilk yerleştirme sonuçları karşılıklı olarak incelenmiştir. Yurtdışı üniversiteler Kıbrıs dahil tüm yurtdışı üniversiteleri kapsamaktadır. ODTÜ gibi Kıbrıs’ta kampüsü olan üniversiteler ÖSYM’nin çalışmasında da Kıbrıs değil Devlet üniversitesi olarak sayılmıştır.

Son İki Yılda Yerleşen Toplam Öğrenci Sayıları

	2014	2015
Devlet	800.231	832.665
Vakıf	111.787	138.642
Yurtdışı	8.801	11.774

Son İki Yılda Öğrenci Alan Program Sayıları

	2014	2015
Devlet	11.805	11.853
Vakıf	7.770	8.311
Yurtdışı	1.059	1.274
Toplam	20.634	21.438

Devlet üniversitelerinde genelde her bölüm tek program kodu ile öğrenci alır iken vakıf üniversitelerine her bölüme farklı burslu programlarda öğrenci alınmaktadır.

Toplam Tercih Sayıları

	2014	2015
Devlet	16.253.478	15.392.037
Vakıf	1.950.101	2.423.498
Yurtdışı	75.096	153.636
Toplam	18.278.675	17.969.171

Adayların Ortalama Tercih Sayıları

	2014	2015
Devlet	1.376,83	1.298,58
Vakıf	250,98	291,60
Yurtdışı	70,91	120,59

Bir devlet okulu bölümü 2014 yılında ortalama 1.376 yerleşen aday tarafından tercih edilirken, 2015 yılında ise 1.296 aday tarafından tercih edilmiştir. Bir vakıf üniversitesi programı ise 2014 yılında ortalama 251 kişi tarafından tercih edilirken 2015 yılında 292 aday tarafından tercih edilmiş. Devlet

üniversiteleri bölümlerinin ortalama tercih sayısı geçtiğimiz yıla göre %4 küçülürken vakıf üniversitelerinin ortalama tercih sayısı ise %16 artmıştır. Hukuk ve Tıp fakültelerinde yurtiçine uygulanan baraj Kıbrıs'ı da içeren yurtdışı üniversitelere 2015 yılında uygulanmadığı için bu üniversitelerin ortalama program başına tercih sayıları ise ciddi şekilde artmıştır.

Adaylar Kaçınıcı Tercihlerine Yerleştirildi?

	2014	2015
Devlet	12,24	11,80
Vakıf	11,10	10,88
Yurtdışı	11,99	12,01

Adayların toplam 30 tercih yapma hakkı bulunurken aritmetik ortalama olarak ilk 10 ve 12 tercihleri arasına yerleşiyorlar, bu konuda devlet ve diğer üniversiteler arasında anlamlı bir fark oluşmuyor.

En Başarılı Öğrenciler Hangi Bölümleri Tercih Ediyor?

Geçmiş yıllarda olduğu gibi 2015 yılında da başarılı öğrenciler genellikle Hukuk, Tıp ve Elektrik – Elektronik Mühendisliği bölümü üzerine yoğunlaştığı gözüküyor.

İlk 100 Başarı Sıralamasında Yer Alan Öğrencilerin Tercih Ettiği Bölümlerden Bazıları

		2014	2015
Devlet	Tıp	35	36
Vakıf	Tıp	17	20
Devlet	Hukuk	21	25
Vakıf	Hukuk	24	27
Devlet	Elektrik - Elektronik	26	20
Vakıf	Elektrik - Elektronik	19	13
Devlet	İktisat	4	6
Vakıf	İktisat	5	2
Devlet	İşletme	4	4
Vakıf	İşletme	0	1

MF Puan türünde 2014 yılında 52 öğrenci Tıp fakültesi tercih ederken bu yıl bu rakam 56'ya yükseldi. 2014 yılında 45 öğrenci Elektrik – Elektronik Mühendisliği tercih ederken bu yıl bu sayı 33'e geriledi.

TM puan türünde 2014 yılında 45 öğrenci Hukuk fakültesi tercih ederken bu yıl 53 öğrenci Hukuk fakültesi tercih etti.

Bazı Bölümlerin Karşılaştırmalı Gelişimi

Tıp Fakülteleri

Tıp	Tercih Sayısı		Ortalama Tercih	
	2014	2015	2014	2015
Devlet	252.345	199.119	3.040,3	2.489,0

Vakıf	27.329	28.006	414,1	400,1
Yurtdışı	1.626	2.621	232,3	374,4

Herhangi bir Devlet üniversitesi bölümü yaklaşık ortalama 1.300 aday tarafından tercih edilirken, Devlet Üniversitesi Tıp Fakülteleri bölümleri 40.000 başarı sırası barajına rağmen ortalama 2.489 aday tarafından tercih edilmiştir. Geçtiğimiz yıl 3.040 olan ortalama tercih sayısındaki gerilemenin sebebi 40.000 barajıdır. Yaklaşık 280.000 adayın MF puanının olduğu 2015 LYS sonuçlarına göre tercih yapan adayların başarı sırası 40.000'den daha düşük olanlar için baraj oluşturmuştur.

Hukuk Fakülteleri

	Tercih Sayısı		Ortalama Tercih	
	2014	2015	2014	2015
Devlet	216.614	236.761	6.371,0	6.963,6
Vakıf	90.610	86.785	697,0	657,5
Yurtdışı	11.536	23.296	961,3	1.941,3

2015 yılında Devlet Hukuk fakülteleri geçtiğimiz yıla göre 20.000 daha fazla aday tarafından tercih edilmiştir. 2015 sınav sonuçlarına göre TM puanı oluşan 554.000 kişi içinden başarı sıralaması 150.000 içinde olanlar genellikle diğer sosyal bilimler bölümlerini seçmek yerine Hukuk tercih etmişlerdir.

Dış Hekimliği

	Tercih Sayısı		Ortalama Tercih	
	2014	2015	2014	2015
Devlet	131.253	145.689	3.860	3.834
Vakıf	15.929	20.441	569	619
Yurtdışı	794	2.609	397	652

Dış Hekimliğinde de geçtiğimiz yıla göre bölüm / program başına tercih edilme sayısında %10'dan fazla artış olmuştur. Özellikle Tıp tercihi yapamayan adaylar bu bölüme yönelmiştir.

Eczacılık

	Tercih Sayısı		Ortalama Tercih	
	2014	2015	2014	2015
Devlet	40.801	50.294	1.943	2.515
Vakıf	6.994	7.156	389	398
Yurtdışı	589	1.361	147	227

Dış Hekimliğinde olan tercih sayısındaki artışın benzeri Eczacılıkta da gerçekleşmiştir.

Örgün ve Örgün Olmayan Eğitim

	2014				2015			
	Örgün	AO	IO	UE	Örgün	AO	IO	UE
Devlet	11.666.508	1.132.984	3.376.003	77.983	10.872.953	1.397.188	3.042.161	79.735
Vakıf	1.663.170		272.712	14.219	2.067.828		340.731	14.939
Yurtdışı	74.152			944	152.727			909
Toplam	13.403.830	1.132.984	3.648.715	93.146	13.093.508	1.397.188	3.382.892	95.583

Devlet üniversitelerine yapılan tercihin yaklaşık %70'i 2014 ve 2015'te örgün programlara yapılmıştır. Vakıf üniversitelerinde ise bu oran yine iki yıl da %85 civarındadır.

Vakıf Üniversiteleri Burslu Programlar Gelişimi

Vakıf Üniversitelerinin burs dağılımına göre program sayıları aşağıdadır.

Burs Oranı	2014	2015
0	1.590	1.573
25	1.075	989
50	2.118	2.323
75	380	522
100	2.607	2.904
Toplam	7.770	8.311

Artan vakıf üniversitesisayısı ve yeni açılan bölümler sonucunda vakıf üniversitelerinde program sayısı 2014 yılına göre %7 artmıştır.

Burs	2014		2015	
	Yerleşen	Pay	Yerleşen	Pay
100	14.460	12,9%	16.872	12,2%
75	5.135	4,6%	12.245	8,8%
50	45.813	41,0%	57.152	41,2%
25	13.925	12,5%	16.776	12,1%
0	32.454	29,0%	35.597	25,7%
Toplam	111.787		138.642	

Vakıf üniversitelerinin lisans ve önlisans dahil programlarına yerleşen öğrencilerin 2014 yılına göre daha fazla burs vererek öğrenci aldıkları gözlemlenmektedir. 2014 yılında toplam içinde %4,6 payı olan %75 burslu olan öğrencilerin payı 2015 yılında %8,8'e çıkmıştır. Buna karşılık vakıf üniversitelerinin ücretli olarak aldıkları öğrencinin toplam yerleşen öğrenci sayısında payı ise %29'dan %25,7'ye gerilemiştir. Bunun sebebi artan rekabet ve Tıp ve Hukuk fakültelerine uygulanan taban başarı sıralamasıdır.

Önümüzdeki yıl Mühendislik ve Mimarlık Fakültelerine uygulanacak taban başarı sıralaması sonucunda bu oranın aynı yönde gelişmesi beklenmektedir.

M. Hasan Atasoy Atılım Üniversitesi – Strateji ve İş Geliştirme Müdürü